DRAUGAS
LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc., 1800 W. 46th St., Chicago, Illinois. Phone: McKinley 6114. Establ. 1908
One Year $5.00
Six Months $3.00
Thursday's Edition $2.00

DRAUGAS
LITHUANIAN DAILY FRIEND

SECOND EDITION
ANTROJI LAIDA

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA PRICE 2 CENTAI CENTS | CHICAGO, ILLINOIS, PIRMADIENIS, VASARIO (FEB.) 17 D., 1919 M. | METAI-VOL. IV. No. 40

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 21, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

Foch paskelbė ultimatumą Vokietijai

Vokiečiai nesutinka su naujomis armisticijos sąlygomis

ARMIJAI ĮSAKYTA BUT PASIRENGUSIAI.

Armisticijos pertraukimas priguli nuo Vokietijos.

Copenhaben, vas. 17. — Vakare parėjo žinių, jog vokiečių armisticijos komisija, kuriai pirmininkauja Mathias Erzberger atsisako savo parašais patvirtinti gen. Focho jai paduotas naujas armisticijos sąlygas. Tos sąlygos esą labjaus aštresnės už pirmesniąsius. Vokiečių komisija reikalauja, kad armisticija butų prailginta su senomis sąlygomis.

Maršalas Foch vakar pranešė vokiečių komisijai, kad jei paskirtą valandą armisticijos sąlygų nepriims, tuomet jis apleis Treves ir talkininkų armijoms bus įsakyta pradėti veikimą prieš vokiečius.

Kol-kas dar nežinoma, kaip tas viskas pasibaigs.

Vokiečių komisija reikalavo prailginti laiką atsakymui. Bet maršalas nesutiko. Taipgi paklausė sąlygų sušvelninimo, bet maršalas atsakė, jog naujas sąlygas pagamino talkininkų vyriausybės ir pavedė jam jas įvykdinti.

Nieko nedarą iš talkininkų.

Iš Berlyno pranešama, jog nebusią nieko stebėtina, jei talkininkai išnaujo įsivelsią karėn su Vokietija.

Berlyno laikraščiai skelbia įvairiausius daiktus apie Angliją. Jie praneša, jogei Anglijoje prasidėję streikai ir revoliucija; jogei Londono gatvėse seką susirėmimai.

Tad ir galimas daiktas, kad vokiečiai nepriims aštresnių taikos sąlygų.

Hindenburgas gaminasi pradėti ofensyvą prieš lenkus.

Visoj Vokietijoj viešpatauja įstitikinimas, jog vokiečiai laimėję karę.

Grumoja kare.

Vokiečių steigiamąjam susirinkime Weimar'e, ana dieną kalbėjosi naujas Vokietijos užsienių reikalų ministeris, grafas von Brockdorff-Rantzau. Jis pasakė, jog vokiečiai sutinka taikinties tik sulig prezidento Wilsono paskelbtų taikos principų. Kitaip ne.

Pasakė, kad vokiečių armija demobilizuojama. Bet anos vietoje organizuojama nauja republikoniška armija.

Vokietja gins savo kolonijas, teritorijas ir teises, pasakė ministeris.

WILSONO VIETĄ UŽIMA HOUSE.

Vokiečiai baisiai apiplėšė Belgiją.

Paryžius, vas. 17. — Kuomet praeitą šeštadienį vyriausioji taikos konferencijos taryba po pietų sėdėjo posėdin, prezidento Wilsono vietą užėmė pulkin. House.

Taryba tarėsi apie Rusijos klausimą, anot oficijalio pranešimo. Taippat išklausė atstovų iš Lebano, Mažojoj Azijoj.

Pulkin. House reguliarini lankys visus susirinkimus, kol nesugryž Paryžiun prezidentas Wilsonas.

Peržiurinės belgų reikalavimus.

Praeitą šeštadienį vyriausioji taryba paskyrė specijalį komitetą studijuoti belgų reikalavimus ir jų karės metu panėštus nuostolius.

Tan komitetan ineina ir du amerikonu: Haskins ir pulk. Embick.

Taikos konferencijos komisija, kuri tyrinėja nukentėjusių šalių nuostolius, išklausinėja tų šalių komisijų pranešimų apie nuostolius.

Nuostoliai geležinkeliuose.

Belgija karės metu panešė didelius nuostolius geležinkeliuose. Tai vis vokiečių darbai.

Pirm karės Belgija turėjo apie 2,600 mylių geležinkelių. Iš jų 690 mylių visai sunaikinta, gi 260 mylių tik iš dalies.

Iš tų sunaikintų geležinkelių daugiau 70 nuošimčių vokiečiai sunaikino prieš pat armisticiją.

Daug vagonų pagrobė.

Pirm karės Belgija turėjo 4,534 lokomotivas, iš kurių 2,614 pagrobė vokiečiai.

Be to vokiečiai paėmė 9,062 pasažierinių vagonų ir 80,568 prekinius vagonus.

Vokiečiai sunaikino didžiumą brangintinų geležinkelių tiltų skersai upes.

Komisija mano, jog vienų tiltų atstatymas vienoj Flandrijoj atsieisią kelis šimtus milijonų. Gi jei skaityti visokią geležinkelių medžiagą — tai nuostoliai sieksią daugiau milijardo.

Atkeliavo lenkų atstovai.

Paryžiun atkeliavo Lenkijos atstovybė, kuri taikos konferencijoje [illegible]

PREZIDENTAS WILSONAS PARKELIAUS BOSTONAN.

Ten įvyks milžiniškas susirinkimas.

Paryžius, vas. 17. — Garlaivis George Washington su prezidentu Wilsonu bus Bostone vas. 24 dieną. Tą dieną vakare tenai įvyks milžiniškas susirinkimas, kuriam kalbės prez. Wilsonas.

Vasario 26 d. Baltuose Rumuose bus pagaminta vakarienė. Bus sukviesta daugelis kongreso narių. Prez. Wilsonas svečiams paaiškins tautų sąjungą ir jos svarbą.

Prezidentas trumpai išbus namie. Gryž Europon. Namie buvimo metu jis pasidarbuos, kad paliuosuoti kareiviai turėtų darbus.

PREZ. WILSONAS APLEIDO BRESTĄ.

Parkeliauja jis namo, kur didžiai lankiamas.

Paryžius, vas. 16. — Prezidentas Wilsonas vakar apleido Prancuziją. Iškeliavo jis namo, Amerikon.

Iš čia Brestan prezidentas iškeliavo užvakar vakare. Murato rumus jis apleido 9:05 vakare. Iš ten nuvažiavo Invalidų geležinkelių stotin. Jį lydėjo prancuzų republikoninė gvardija.

Prieš pat išvažiavimą prezidentas turėjo konferenciją su Lansingu ir pulk. House.

Geležinkelių stotyje su prezidentu atsisveikinti atvažiavo Prancuzijos prezidentas Poincare, gen. Pershing ir daugelis žymių diplomatų. Visi jie palinkėjo laimingos kelionės ir laimingai atgal sugryžti — baigti taikos konferenciją.

— New York, vas. 17. — Parplaukė transportas Louisville su amerikoniškais kareiviais: Laive susekta 2 merginos prancuzės.

Telegrama iš Paryžiaus.

WASHINGTON, D. C., vas. 15.

Per Valstijos Departamentą Lietuvių Tautos Tarybai.

Valdemaras atvyko į Paryžių ir apėmė vesti komitetą, buvusį po Alšausko vadovybe. Delegacijoje nėra permainų. Gauta 54 tukstančiai 200 frankų. Lietuvių premjeras ir Mastauskas turėjo pasikalbėjimą su p. Henry White.

Parašas: Alšauskas ir Mastauskas.

Paaiškinimas: P. Henry White yra vienas iš žymesniųjų asmenų, iš kurių susideda Suvienytų Valstijų atstovybė Taikos Konferencijoje.

KARĖS METU VOKIEČIAI DIRBDINO DIDELIUS LAIVUS.

Tais laivais dabar bus vežama namo amerikoniška kariuomenė.

Paryžius, vas. 16.— Andai iš Spa čionai sugryžo talkininkų delegacija, kuri tenai turėjo konferenciją su Vokietijos atstovais laivų reikale. Sausio mėn. mieste Treves armisticijos atstovų susirinkime talkininkai tarp kitko pareikalavo, kad Vokietija talkininkams pristatytų reikiamą skaitlių laivų gabenti kariuomenę namo iš karės laukų. Tad pastarojoj konferencijoj mieste Spa buvo pagaminta sąlygos, kiek ir kokių laivų Vokietija turi duoti tam tikslui.

Salig padarytų sąlygų, talkininkai nuo vokiečių gaus 85 pasažierinius garlaivius, 620,000 tonų intilpimo, kareivių pervežimui. Amerika ir Anglija paims tų laivų daugiausia ir po lygių dalį. Keli laivai nuskirta Prancuzijai ir Italijai

Vokiečiai daug dirbo.

Paaiškėjo, jog karės metu vokiečiai gamino daugelį milžiniškų laivų. Pertraukė jų gaminimą tik paskiau, kuomet visas darbas buvo suburtas aplink nardančių laivių konstrukciją.

Didžiausias iš pasažierinių laivų yra Bismarck, kurs originaliai buvo pavadintas Europa. Jis yra Bremene, dar nepabaigtas. Prie jo reikalinga dar vieneri metai darbo.

Bismarck yra 1,000 pėdų ilgas, turi daugiau 56,000 tonų intilpimo — taigi kiek didesnis už garlaivį Vaterland.

Laivas Imperator yra geram stovyj. Mažai jam reikia išlaukinio pataisymo. Bet jis yra užblokuotas Elboje ir nelengva jam butų iš ten išplaukti.

Kiti karės metu padirbdinti laivai yra: Columbus, apie 40,000 tonų intilpimo; von Tirpitz ir von Hindenburg po 35,000 tonų; Johann Burchard ir William Oswald po 30,000 tonų kiekvienas.

Buvo gaminami kariuomenės vežimui.

Tuos visus didelius laivus Vokietija dirbdino, anot karės metu skleidžiamų žinių, savo kariuomenės transportavimui su tikslu užpulti Angliją.

Tečiau tasai laivų gaminimas pertraukta pirm poros metų, kuomet laivų įstaigose inta smarkiai dirbdinti nardančios laivės.

Kai-kurie iš tų vokiečių laivų talkininkams bus pavesti aplink kovo 1 dieną. Kiti — kiek vėliau, kaip veik bus suspėta juos sutvarkyti ir gauti reikalingas įgulas.

Spa konferencijoje vokiečių atstovai didžiai smarkavo prieš talkininkus. Jie reikalavo, kad talkininkai nepaimtų visų svarbesnių laivų. Nes ir pačiai Vokietijai reikalinga gabenti kariuomenė prieš pakilusius bolševikus Baltijos pakraščiais.

Bet tasai jų reikalavimas atmestas. Buvo pasakyta jiems, kad kuomet bus aiškus reikalas, tuomet vokiečiai galės atgauti dalį savo laivų.

Gal bus milijonas tonų.

Kuomet talkininkai paims savo nuožiuron visus didžiuosius vokiečių laivus, tai gal su sidarys koks milijonas tonų intilpimo. Tuomet vokiečiams pasiliks tik vieni maži ir menkos vertės garlaiviai.

Pasakojama, jog Amerika iš Prancuzijos atgal nepaimsianti nei savo arklių, nei mulų. Neapsimokėtų tų gyvulių transportavimas. Jei taip, tai amerikonų ekspedicijos visi arkliai ir mulai bus parduoti Europoje.

MILŽINIŠKOS KARĖS IŠLAIDOS.

Bet ne visos dar išlaidos sužinotos.

Washington, vas. 16.— Išėmus karės išlaidas Belgijos, Portugalijos, Rumunijos, Austrijos-Ungarijos ir Bulgarijos, apie ką dar netekę sužinoti, europinė karė kitoms visoms kariaujančioms valstybėms atsiejusi 179,000,000,000 dolierių.

Taip čia paskelbė šios žinomi [illegible] na mokslininkai, rašėjai, bankininkai, politikiniai lyderiai. Pirmininkauja M. Pulaski, lenkų valstybės tarybos viršininkas.

Pulaski pažymėjo, jog Lenkuose po rinkimų šalis pilnai aprimusi. Bet ir pirmiau ten nebuvę jokios betvarkės.

Suv. Valstijų ir talkininkų išlaidos kartu padaro $119,581,000,000, išėmus paskolas kitų kitoms valstybėms.

Kaip paskirstomos išlaidos.

Karės išlaidos tarpe valstybių taip paskirstomos:

Britanija $37,100,000,000
Prancuzija 27,000,000,000
Suv. Valstijos 18,375,000,000
Rusija 18,000,000,000
Italija 10,000,000,000
Serbija 8,000,000,000
Japonija ir Graikija 1,000,[illegible]
Prancuzija 2,000,000,000.

Didelės Vokietijos išlaidos.

Išviso Vokietija, kiek sužinota, išleidusi $36,500,000,000. Gi Turkija $23,000,000,000.

Tad abidvi išviso $59,500,000,000.

LENKAI GINSIĄ LIETUVĄ.

Varšava, vas. 17. — Lenkai senai deda pastangas, kad pertraukti kovą su vokiečiais ir ukrainais.

[illegible]

Socijalistai bolševikai-didžiausi tvarkos priešininkai

KAS PER VIENI BOLŠEVIKAI?

Į tą klausimą atsako Chicago Tribune koresp. Hyde.

Londonas, vas. 16.— Bolševikizmas reiškia absolutį taip vadinamojo proletarijato valdymą. Jis reiškia kad žmonės, katrie neturi jokios nuosavybės, tegu atima visas nuosavybes nuo tų, katrie tokias turi. Kad tegu minios užima ir kaip patinkama valdo industriją, kaip dideles, taip mažas dirbtuves; kad bažnyčia, namai, mokykla ir visos, kaip mes sakome, civilizacijos įstaigos turi but sunaikinta. Kad visos bankos turi but apiplėštos, visos skolos, viešosios ir privatinės, turi but panaikintos. Kad moterystė neturi but varžoma įstatymų, visur turi viešpatauti laisvoji meilė.

Bolševikizmas yra visuotinos kovos žmonių klesa. Bolševikai yra visuomet pasirengę prie masinių galvažudysčių. Jie yra pasirengę pragaištingon kovon prieš taip vadinamus buržujus. Bolševikų akyse buržujas yra kiekvienas, kas tik turi kuomažiausią nuosavybę. Bolševikas gali imti ir savinties viską, ką tik jis nori. Gi jis nori visko.

Bolševikai darbininkų priešai.

Bolševikai žmonių gyvenimą sugrąžino dantų ir nagų stovin. Jie nepripažįsta jokių kitų įstatymų, išėmus tik savuosius parėdymus, kuriuos jie kasdien keičia. Jų dora,—tai pusplaukinių žmonių dora. Jų svarbiausia ambicija visam pasaulyj sukelti revoliuciją ir pravesti tokią anarchiją kokia šiandie siaučia Rusijoj.

Jų noras ir pastangos sunaikinti visas amatų unijas. Suv. Valstijų demokratinę respubliką jie palygina su buvusiu carizmu Rusijoj. Galvažudystės — tai didžiausia jų dorybė. Kada kame nors jie įgauna valdžią, tai jų pirmutinis darbas atidaryti kalėjimus, paleistus kriminalistus apginkluoti ir juos pasiųsti plėšti ir žudyti gyventojus.

Bolševikai netiki į tautišką valdžią arba demokratinį valdimąsi. Jie yra internacijonalistai tokiam supratime, kad jie pageidauja visą pasaulį pakeisti liuosu ir atviru visokiems piktadaringiems darbams. Už kiekvieną jiems pasipriešinimą žmonės turi but galabinami be jokio pasigailėjimo.

Visi tą patį tvirtina.

Aš čia išreiškiu bolševikizmo definiciją sulig nuomonių tų vyrų, katrie tyrinėjo stovį ir pačius bolševikus Rusijoj, [illegible] Anglijoj, Prancuzijoj ir Italiju, bet ir Suv. Valstijose.

Jei kas nori tikrai patirti, ar aš čia teisingai rašau apie bolševikus, gali pasiklausti Chicagos universiteto prezidento Judson arba Dr. Wilber Post. Tiedu nesenai sugryžo iš kelionės po Rusiją ir žino, ką reiškia bolševikizmas praktikoje. Jie tą patį pasakys, kaip ir aš.

Paklauskite anądvieją apie bolševikų veikimą aplink Maskvą, kur vienu laiku 7,000 beginklių vyrų, buvusios rusų armijos oficierių, bolševikai išvedė atviran laukan ir tenai sušaudė su kulkasvaidžiais. Iš tų 7,000 vyrų išliko gyvi vos keli (gal 6).

Bolševikizmas — baisesnis už marus.

Mano nuomone, kuri sutinka su anglų ir prancuzų nuomonėmis, jog bolševikizmas yra baisesnis daiktas už visus marus, paėmus šitnos kruvon. Tai baisiausioji žmonijos nelaimė.

Bolševikizmas tuo labjau šiandie pavojingas, kad šiandie pasaulio žmonės maišosi. Šiandie visose šalyse darbininkai reikalauja didesnės naudos iš savo darbų, geresnių gyvenimui sąlygų.

Italijoje, Prancuzijoje, Anglijoje ir iš dalies Suv. Valstijose vyriausybės per praeitus keturis metus gyveno išimtinai tautišknoju kapitalu ir tautišknoju kreditu. Vyriausybių karės metu kontrolinojamos industrijos prisigrobė daug pinigų, kurie liejosi kaip vanduo.

Karės užmokesčiai taikoje.

Visu karės metu vyriausybės ir industrijos mokėjo darbininkams už darbą tiek, kiek jų buvo reikalaujama. Darbininkai šiandie iš to išveda, jog jei darbdaviai karės metu galėjo mokėti augštas algas darbininkams, tai tą galėjo daryti ir pirm karės. Tą patį gali daryti ir visuomet. Tas reiškia, kad darbininkai pirm karės buvo išnaudojami.

Po karės visų kariaujančių šalių žmonės prisimena ir savo pasišventimą, kokį turėjo padėti už pasaulio laisvę. Visur viešpatauja užsikarščiavimas. Reikia menkos ugnies, kad pakelti didelį gaisrą. Reikia kiek nors jiems pažadėjimo, gi darbininkai baisiausia banga tuojaus ir virsta ton pusėn, iš kur girdžiami pažadėjimai.

Tai geriausia bolševikams dirva.

Bolševikai tuo pasinaudoja. Po karės vargų jie darbininkams ir liaudžiai pažada auksso kalnus. Gi visiems tiems, katrie karės metu pasiekė augštas užmokestis, pažada dar augštesnes.

[illegible]

"DRAUGAS"
LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc., 1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
TERMS OF SUBSCRIPTION
One Year $5.00
Six Months $3.00
Thursday's Edition $2.00
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS
"DRAUGAS"
Eina kasdieną išskyrus nedėldienius.
PRENUMERATOS KAINA:
Metams $5.00
Pusei Metų $3.00
Prenumerata mokama iškalno. Laikas skaitosi nuo užrašymo dienos ne nuo Naujų Metų. Norint permainyti adresą visada reikia prisiųsti ir senas adresas. Pinigai geriausia siųsti išperkant krasoje ar expreso "Money Order" arba įdedant pinigus į registruotą laišką.
"DRAUGAS" PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telefonas McKinley 6114

Vokiečių Prezidentas.

Yra daug kartų buvę ypač Prancuzijoje, kad socijalistai tapdavo ministrais. Jie skaitosi nepermaldaujamais revoliucijos šalininkais, jie negirdavo valdžios. Jie taip-gi, tapdami ministrais, viešai apsiskelbdavo išstoją iš socijalistų partijos.

Ebertas dviem daigtais yra ypatingas. Pirmiausiai, jis yra pirmutinis pasaulyje stambios respublikos prezidentas socijalistas. Antra, jis, tapdamas prezidentu, neišstojo iš socijalistų partijos.

Kitados Vokietiją valdė kaizeris. Tas kaipo Prusų karalius gaudavo 20 milijonų markių algos, o kaipo Vokietijos ciesorius negaudavo algos nei skatiko, tik iš bendro Vokietijos pinigyno turėdavo teisę paskirti dovaną kam norėjo. Tokiomis dovanomis jis turėdavo teisę išdalinti 3 milijonus markių. Tie trys milijonai nebuvo kaizerio alga, nes jis jais negalėdavo naudotis savo reikalams. Ebertas gauna milijoną markių savo asmens reikalams ir turi dovanai pragyvenimą viešpatijai priklausančiuose rumuose.

Kai kas galėtų pajuokti, kad socijalistas prezidentas Vokietijai atseina brangiau negu kaizeris. Bet tas pajuokimas nelabai teisingas, nes Vokietija labar nemoka nigų karaliams ir kunigaikščiams, delto labiau turi iš ko mokėti algą prezidentui.

Pasaulyje yra trys didžiausios respublikos: Suvienytos Valstijos, Vokietija ir Prancuzija. Suvienytų Valstijų prezidentas yra buvęs universiteto profesorius. Prancuzijos prezidentas, Raimundas Poincarre, yra amžinas Prancuzų Akademijos narys, tat reiškia vienas iš žymiausių tos šalies mokslininkų. Vokietijos prezidentas yra baigęs universitetą su daktaro laipsniu, bet toli gražu nėra mokslininkas, kaip anuoda.

Visai nesenai Amerikos laikraštija mintijo, kad Vokietija yra labiausiai konservatyvė ir autokratė šalis, dabar demokratizmu ji pralenkė ir [illegible] ir Ameriką. Tiesa, [illegible] socijalisto savo prezidentais, o Vokietija pa[illegible].

Kišasi kaikurios visai neparankios mintys. 1-a Vokietija geriau už talkininkus buvo prisirengusi prie karės. 2-a Vokietija turėjo armiją geresnę už kiekvieną skyrium imamą talkininkų armiją. 3-ia Vokietija ir demokratijoje pralenkė talkininkus.

Istorijoje daug kartų yra taip buvę, kad pergalėtojai priėmė pergalėtojų kulturą. Taip buvo Trakijoje su Bulgarais, taip buvo Italijoje su Normanais. Baugu, kad neatsikartotų paasulyje tas pats. Jei pasaulis socijalizmą skaitys geriausiu demokratizmu, tai taip bus kaip sakome, ty. talkininkai, pergalėję vokiečius ginklais, taps vokiečių pergalėti kultura.

Bet yra kita demokratijos rūšis, stačiai priešinga socijalizmui, ty. krikščioniškoji demokratija. Demokratišku pasaulis turi buti. Tik ta demokratija gali buti arba krikščioniška, arba socijalistiška. Jei-gu talkininkų demokratija nenorės buti krikščioniška, tai ji turės tapti socijalistiška, o tapdama socijalistiška, ji tuomi pačiu bus vokiška.

Labai gali buti; kad Vilemas II tą suprato ir delto labai lengvai užleido vietą Ebertui, o Hindenburgas tarnavo ir tarnauja abiem.

Neužmirštame, kad vokiečiai yra žmonės, ir kad jie yra mums artymai. Mes kariavome su vokiečiais ir kariausime, jei reikės, bet nepykantos neturime ant jų. Krikščioniškumo demokratijai norime ne delto, kad vokiečiams pakenktume, o delto, kad tik krikščioniška demokratijos rūšis gali apsaugoti pasaulį nuo baisių nelaimių, panašių į nepabaigtas pergyventi. Ir patiems vokiečiams butų ramiau, jei jie vietoje socijalistiškai materijalistiškos demokratijos pasigamintų krikščioniškai idealistišką.

Raudonoji Vėliava.

Vokietijos prezidentas šiandien yra socijalistas. Socijalistais vadinasi bolševikai, socijalistų raštininkams jie lieja paminklus ir stato juos Rusijos miestuose, raudonoji socijalistų vėliava yra aidoblistų šventenybė Amerikoje. Tat visa reiškia, kad raudonoji vėliava gana plačiai ėmė viešpatauti.

Raudonoji vėliava tapo socijalistų ženklu delto, kad kraujas yra raudonas ir ugnis yra raudona, o revoliucija daroma krauju ir ugnim. Kraujo praliejimas reiškia mirtį žmonėms, ugnyje žuva jų turtas. Tai-gi raudonosios vėliavos viešpatavimas reiškia mirties viešpatavimą ant asmenų ir jų turto.

Gyvybė kelia žolnenį augštyn, miręs daigtas sudrimba žemyn. Augštyn sunku atkeisti ką nors, žemyn lengva yra viską paleisti. Delto raudonoji vėliava greitai ir lengvai praplito pasaulyje, kad ji yra žemyn smunkantis mirties viešpatavimo prirengimas.

Šiandien ne laikas žmonėms sėdėti sudėjus rankas. Kam nemaloni mirtis, tas turi eiti šalin nuo raudonos vėliavos ir dirbti jai priešingą darbą, demokratiją remti ne ant ugnies ir kraujo, o ant darbo ir meilės, žmonių gyvenimą tvarkyti ne materijalizmo šaunumu, o Kristaus [illegible].

PRIEKYS KARAS TAUTŲ NO SENELIAMS (V.S.S.).

Lietuvio priedermės šiais laikais.

Išbuvusi keletą šimtų metų po svetimomis valdžiomis Lietuva dabar rengiasi tapti neprigulminga tauta ir viešpatija. Ta didelė permaina padaro taip-gi didelių priedermių. Kuo aiškiau jas žinosime, tuo lengviau išpildysime ir tuo greičiau susilauksime geidžiamosios laisvės.

Pripažinti valdžią.

Pirmutinė kiekvieno lietuvio priedermė šiais laikais yra pripažintiLietuvos viešpatijos valdžią. Dar labai nesenai vieni mintijo, kad reikia pripažinti tą Lietuvos ministeriją, kuri išdygo iš Vilniaus Tarybos, žmonių išrinktos vokiečiams Lietuvą bevaldant. Kitiems išrodė, kad geriau yra apgarsinti kitą Lietuvos valdžią, prieš kurią talkininkai negalėtų pasakyti, kad išdygus iš šaknų, peržiemavojusių po vokiečių žiema.

Dabar jau nėra abejonės. Dabar jau žinia, kad visi lietuviai turi pripažinti valdžią, išdygusią pačioje Lietuvos žemėje ir pačių Lietuvos žmonių išrinktos Tarybos.

Tos valdžios pirmininkas iki šiol buvo profesorius A. Valdemaras, dabar yra pulkininkas Sleževičius, neužilgio gali buti kitas. Negali visų lietuvių nuomonės apie visus daigtus buti vienokios. Vieniems gali labiau patikti Valdemaras, kitiems gali malonesnis rodytis Sleževičius. Bet visi turime suprasti, kad dabar negalima reikalauti, idant Lietuvos ministrai butų tokių pažiurų, kokios patinka visiems. Kadangi nėra lietuvio, kurio nuomonės įtiktų visiems lietuviams, todel reikia pakęsti ministruose žmones svetimų pažiurų. Kas to nesupranta, tas stato reikalavimą, prašalinantį iš ministerijos visus lietuvius: kitaip sakant, tas panaikina galėjimą sudaryti ministeriją iš lietuvių.

Valdžia turi pripažinti Lietuvos neprigulmybę.

Pripažindami svetimų pažiurų lietuviams teisę buti Lietuvos ministrais, mes vis-gi neatsižadame teisės turėti savą ministeriją. Nei rusų, nei lenkų, nei vokiečių ministerijos mes ant savęs nepripažįstame. Mes pripažįstame tik lietuvišką ministeriją Lietuvai.

Šitas mųs įsitikinimas yra mums labai svarbus. Nors kokia asmenų kuopa susidėtų iš lietuviškai kalbančių, nors visi tos kuopos žmonės butų gimę ir augę Lietuvoje, nors jie griebte pagriebtų valdžią rusų šalyje, nepripažindami lietuvių tautybės arba Lietuvos teisės buti neprigulminga, tai mes tos kuopos nepripažintume. Kas nori turėti valdžią Lietuvoje, tas turi pripažinti Lietuvos tautą ir Lietuvos neprigulmybę.

Yra bolševikų iš tarpo lietuvių. Tie nepripažįsta lietuvių tautybės, jie nereikalauja neprigulmybės Lietuvai, o kovoja už Lietuvos pavergimą rusų sovietų respublikai. Nors bolševikai apimtų visą mųs žemę, nors jie ją ilgai laikytų prislėgę mes nekuomet nepripažintume jų valdžios delto, kad jie nepripažįsta Lietuvos neprigulmybės.

Buvom labai nusiminę, kada išgirdome bolševikų įsigalėjimą Vilniuje. Naujosios žinios atnešė daug vilties. Bolševikai netenka jiegos Lietuvoje. Ir mes galime bolševikus susilpnyti. Tereikia tik praplatinti ir sustiprinti lietuvinose supratimą, jog Lietuvoje negali buti valdžios, nepripažįstančios Lietuvių tautos ir jos neprigulmybės.

Mųs ministerijoje gali buti ir žydų ir gudų, bet tiktai tokių, kurie pripažįsta Lietuvos tautybę ir jos neprigulmybę. Buvęs užrubežinių dalykų vice-ministras Rosenbaum tą tiesą pripažįsta, delto jis Lietuvą pavadino "my own country.

Paremti ministeriją pritarimu.

Negana, kad mes pripažintume Lietuvos ministeriją. Dar reikia ją paremti. Jos parėmimas šiais laikais išsireiškia trejopai. Pirmiausiai mes pasinaudojame kiekviena proga pasakyti žinantiems ir nežinantiems, norintiems ir nenorintiems, kad mes turime savo organizuotą ministeriją, kad jos pirmininkas yra tas ir tas. Gera butų namuose turėti iškarpas iš laikraščių,padavusių ministrų sąrašus ir laikyti tuos sąrašus iki kol įvyks ministerijoje permaina. Ir taip laikytis savo namuose sąrašą valdančios ministerijos. Kada Lietuvos neprigulmybė nusistovės ir sutvirtės, šitokia nepaprasta ministerijų pagarba nebebus reikalinga, bet dabar dar negalime be jos apseiti.

Paremti pinigais ir kareiviais.

Dar yra du budai paremti Lietuvos valdžią. Ji turi finansų ministrą, bet tasai neturi pinigų. Padarykime, kad Lietuvos finansų ministras turėtų ką valdyti. Kol kas pinigas daug reiškia pasaulyje. Pinigais galime sutvirtinti savo ministeriją. Ji neužmirš mųs duotos paramos. Finansų ministrai maitysis Vilniuje, bet ministerijoje liks sąrašai Amerikos lietuvių,išgelbėjusių mųs tėvynę iš [illegible]

vynės reikalams susilauks savo pjutės, kada linksmas vež ilgavarpius pėdus į savo kluoną ir jaują.

Dar vienas paramos budas šiandien reikalingas Lietuvai, kaip oras plaučiams. Tai karuomenė. Kelios dešimtys tukstančių sveikų jaunų vyrų tarnavo Dėdei Samui. Ir gerai darė. Amerikoje jie išmoko buti laisvės apginėjais. Lietuvai tokių reikia. Mą gaila, kad aš persenas ir kad be plieninių lankų nepaeinu. Jei ne tat, stočiau ir šaukčiau: "Vyrai, eime".

Vienytis.

Tuomi dar nesibaigia lietuvių priedermės šiais laikais. Priešai buvo mųs suskaldę, vienus palikdami po rusais, kitus po prusais, kitus priskirdami prie Lenkijos gubernijų. Mųs didžioji priedermė yra vienytis. Gražų pavyzdį davė prusų lietuviai ir tenai mųs gimtojo žemėje ir šičionai, Amerikoje, išreikšdami savo vienybę su mumis. Mes džiaugiamės tą vienybe ir busime jai ištikimi.

Ilgas atskyrimo laikas sudarė gana svarbių skirtumų tarp jų ir mųs. Mes juos suprantame ir nereikalaujame, kad jie atsižadėtų to, kas jiems patinka. Kaip vyras negali norėti, kad jo pati nešiotų usus ir kirptųsi plaukus, taip-ir mes nenorime, kad Mažoji Lietuva butų visai kaip Didžioji.

Yra ir kitų skirtumų tarp mųs. Žemaičiai kartais pašiepia augštaičius, augštaičiai žemaičius, kapsai dzukus, dzukai kapsus. Visi tie kartais juokingi, kartais linksmi kaimynų šipatavimai kitados nedaug darydavo blėdies. Dabar yra vienybės laikas, jie turi liautis. Perdaug mintijome apie skirtumus, permažai kalbėjome apie vienybę. Sukruskime ir smarkiu darbu atpildykime kas apleista. Ypač turime saugotis, kad nepašieptume lietuvių, gyvenančių tėvynės pakraščiais. Mųs išdykęs žodis gali juos veikiai pastumėti šalin nuo mųs ir paskatinti prisidėti prie jiems artymų svetimtaučių.

Yra Lietuvoje žmonių, kalbančių lenkiškai, o gyvenančių lietuviškai. Tikimės, kad ir jie kada nors išreikš savo norą buti su mumis išvien. Mes laukiame tos dienos, kada jie paseks Prusų Lietuvių pavyzdžiu. Bet kol jie tyli, tol mes nesiimame priedermės kalbėti už juos. Jeigu jie kada pratars mums žodį, mes jų neatstumsime.

Lygias teises pripažinti svetimtaučiams.

Gerbiame taip-gi svetimų tautų žmones, gyvenančius Lietuvoje. Tarp tų ypatingą vietą užima žydai. Mes, brangydami savo tautybę, neužgausime tautybės kitų žmonių, gyvenančių Lietuvoje. Nors jų bus mažuma mųs šalyje, bet lietuviškoji dauguma pripažįs jiems visas piliečių teises, nes mųs tėvynė nėra nei nebus priespaudos šalis.

Nors visų įvairių teisių išreiškimas ir išleidimas įvyks už metų ar vėliaus, tečiaus jau dabar lietuviai turi apseiti, kaip užaugusioji tauta. Kol ne turėjome savo viešpatijos, tol galėjome labiau vaduotis jausmais santikiuose su žmonėmis. Dabar jau turime žinoti, kad Lietuvos prisiaugimas prie neprigulmybės [illegible]

Japonija ir Kynai.

Tarp tautų, apskelbusių karę Vokietijai ir prisidėjusių prie jos įveikimo buvo Japonai ir Kynai. Ir tiedvi tautos, kaip anglai su prancuzais, primėtinėjo vokiečiams slaptą diplomatiją, autokratizmą bei militarizmą.

Kaip tik pasirodė, kad tarp Kynų bei Japonų buvo slapta sutartis, ir kad ta sutartis buvo įkunyta militarizmo jiegomis bei priemonėmis, kad nuskaustąjai pusei, butent Kynams, dabar nei skystis nevalia.

Šitie dalykai, lyg skenduolys, išplaukia viršun ir vėl nugrimsta kaip tik tuomi pačiu laiku, kada taikos konferencija Paryžiuje skelbia Tautų Sąjungos įstatus.

Kas-gi bus toji Tautų Sąjunga, jei ir prie jos bus galima kaimynui remtis savo militare jiega ir skausti kitą kaimyną?

1900 metais Hagoje buvo taikos konferencija, bet ji taikos nepadarė, nedarė ir nesitikėjo padaryti. Jei-gu ir dabar Tautų Sąjunga tik tiek sujungtų tautas, kiek Hagos konferencija padarė taikos, tai butų liūdna [illegible]

[illegible]

Jau Metų Dešimtis Praėjo...

Jau metų dešimtis prabėgo
Nuo tos dienos, kada
Širdis krutinėj sudrebėjo,
Pravirko jos gaida...

Tėvynę brangią palydėjau
Su skausmu ant širdies;
Nuo tos dienos jau nebregėjau
Brangios tėvų šalies.

Šiandieną vienas tik dainuoju
Apie praeitį liudnai.
Draugus geruosius tesapnuoju —
Nyku, nyku visai...

Vai vėjai blaško laivą mano
Ant jurių milžinų
Tik vienas Dievas beišmano
Kaip bus ten ištiesų...

Ar besugrįšiu į šalelę
Savųjų pamatyt,
Ar besurasiu tą vietelę,
Kad gyvus aplankyt...

Vaidevutis.

NUO REDAKCIJOS.

Gerbiamoms draugijoms ir kitokioms visuomenės kuopoms sustatančioms, priimančioms ir prisiunčiančioms mums rezoliucijas apie busiantį Seimą turime pranešti, jog redakcijos nuomonė nepersimainė, bet jusų gerbiamų rezoliucijų netalpiname delto, kad nenorime trukdyti kitų sumanyto darbo. Negalėdami dirbti prieš savo įsitikinimus, nenorėdami laužyti disciplinų, mes laikomės nuošaliai, delto apie Seimą nieko nerašome, nei prisiunčiamų rezoliucijų netalpiname.

CICERO, ILL.

Nedėlioje, vas. 9., Šv. Antano par. svetainėje, draugija Sald. Širdies V. Jezaus laikė mėnesinį susirinkimą. Štai kas paaiškėjo susirinkime ir nutarta liko: praeitą metą įstojo į Labdaringą Sąjungą, kaipo garbės narė, įmokėdama $25.00; šįmet įmokėjo kitus $25.00. Palengvinimui draugijai mokėti, tam tikslui paukojo po $5.00: Jonas Zalaginas ir J. Laiškonis. Nutarė surengti vakarą parapijos naudai. Tam pasidarbuoti prisižadėjo pp. M. Karkus ir J. Zalaginas. Kat. Spaudos Savaitės komisijai paaukojo $1.00 ir išrinko jon tris atstovus darbuoties.

Šita draugija visus prakilnius darbus delei tautos ir bažnyčios labo veikia delto, kad jos nariai yra geri katalikai ir karšti tėvynainiai. Ypatingai veikli yra jos valdyba. Verta kiekvienam vyrui prie tos draugijos prigulėti.

Lai auga ir bujoja draugija Saldž. Širdies Viešpaties Jezaus.

Pr.

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES
GOVERNMENT

GERB. "DRAUGO" SKAITYTOJAMS.

SVARBUS PRANEŠIMAS.

Pradėjus 1919 metais "Draugo" Administracija dienraščio skaitytojams, kurie atnaujina už dienraštį prenumeratą arba naujai jį užsisako, įveda naują pakvitavimui metodą, apie ką čia paaiškinsime. Ta nauja skaitytojų pakvitavimo metoda Administracijai sutaupys daug laiko ir nemažai pinigų, kurie šiandie išleidžiami krasaženkliams siunčiant skaitytojams pakvitavimus. Nuo to atlikęs laikas bus panaudotas svarbesniems darbams, gi pinigai — paties dienraščio pagerinimai.

Čia apeina tik tuos skaitytojus, kuriems "Draugas" siunčiamas per paštą. Nauja metoda ve kokia:

Kiekvienas skaitytojas, kurs gauna "Draugą" per paštą, ant dienraščio atranda prilipintą spalvuotos poperos ruošelį, ant kurio yra padėtas skaitytojo vardas, pavardė ir adresas. Be šito ten dar yra padėti ypatingi ženklai, kurie ligšiol buvo reikalingi tik vienai Administracijai. Tie ženklai yra, pav., tokie: 4—3—8; 2—26—9; 7—15—9; 1—22—20 ir t. t.

Ką tos skaitlinės reiškia? Jos reiškia: pirmosios pacilinį mėnesį, antrosios mėnesio dienas, gi trečiosios — metus. Ir taip: 4—3—8 (reiškia: balandžio 3 diena 1918 metai); 2—26—9 (reiškia: vasario 26 d. 1919 m.); 7—15—9: (reiškia: liepos 15 d. 1919 m.). 1—22—20 (reiškia: Sausio 22 diena 1920) ir t. t.

Taigi nuo šiol šitais ant adresų ženklais skaitytojai bus pakvituojami už užsimokėjimą už laikraštį.

Kas, pav., atnaujins už dienraštį prenumeratą visiems metams pradėjus sausio 2 d., 1919 m., tasai gaus laikraštį ir šale adreso bus pažymėta: 1—2—20. Tas reikš, kad jis pakvituojamas ligi: sausio 2 d., 1920 metų. Kas atnaujins arba užsisakys dienraštį su vasario 10 diena, 1919 m. ir užsimokės pusei metų, ant adreso stras: 8—10—9, taigi: Rugpjūčio 10 d., 1919 m.

Šitie ženklai bus skaitytojams ne tik aiškus pakvitavimas, bet dar jie nurodys, kada baigiasi prenumerata. Tai puikus bus parankumas ne tik Administracijai, bet ir patiems skaitytojams.

Kitokie pasenusi pakvitavimai bus [illegible]

APIE KULTURĄ, KAS JĄ TVERIA?

Gerb. "Draugo" redakcija savo prieraše po mano straipsniu "Bukite taupūs" pažymėjo šitaip: Kapitalas šj-tą reiškia kulturoje, bet ne jis jį sudaro. Kulturą veda dvasia, o ne materijalis turtas".

Pažymėjimas pilnai teisingas kaslink antrojo sakinio. Ir aš pats esmi tos pačios minties. Lapsus linguae buvo padarytas man greitai berašant savo straipsnį...

Aš parašiau: "Socijalistai pasmerkia turtuolius, bet turtuoliai tveria žmonijai kulturą". Tuo-tarpu man reikėjo parašyti: "bet ir turtuoliai..." Žodis ir tame sakinyje daug reiškia. Jeigu kulturos vedėja yra dvasia (tą aš pripažįstu), o jug turtuoliai taipgi, kaip ir visi žmonės, turi dvasią, tai išeina, kad ir jie yra kulturos tverėjais.

Kaslink pirmojo sakinio, butent, kad "kapitalas šj-tą reiškia kulturoje", tai aš nenoréčiau labai juomi užsiganėdinti. Tokiu pasakymu kapitalui permaža reiškimo tesuteikiama, nes tik šis-tas.

Man rodosi, kad žmonių dvasiai arba jų proto produktams sunkiau įsigyventi ten, kur turto nėra, kur skurdžiai gyvenama. Nei Edisonas, nei Marconi, nei kiti dvasios korifėjai nebutų atlošę tokios rolės, jeigu nebutų turėję priemonių savo dvasios tvariniams ištobulinti, jų žmonijoje paskleisti. Jeigu, sakysime, toks Edisonas nebutų turėjęs pinigų, gal jo vardas šiandie nebutų taip plačiai žinomas. Gyvendamas Indianapolyje 1864 m. daug vargo turėjo išvargti, kol telegrafiškojo aparato modeliams padaryti susikolektavo keliolika dolierių, o skilvys pilnai priklausė nuo svetimųjų malonės. Pagerintas išradimas pasisekė parduoti. Bet dar neužtektinai buvo, kad labaratoriją pasistačius. Netrukus išradė "Commercial stock indicator", pirklybos ir pramonės biržose butinai reikalingą prietaisą. Nuo to laiko prasideda jo kulturinis darbas pilnoje to žodžio prasmėje, nes už tą išradimą jis gavo iš New Yorko pirklių 40,000 dol. Pradžioje pasistatė pusėtiną laboratoriją Newark, N. J. Dabar-gi turi didelę išradimams daryti ir tobulinti įstaigą West Orange, N. J., kur dirba keli tukstančiai darbininkų jo paties priežiuroje. Padaré jis apie čielą tukstantį visokių žmonėms jų gyvenime labai reikalingų išradimų. Tiek daug išradimų padaré, nes kapitalas jam dikčiai padėjo ir dabar labai daug padeda. Aną metą jo laboratorija apdegė. Už tai iš apdraudos kompanijų gavo 6 milijonus dolierių atlyginimo. Reikia suprasti koks tat kapitalas ten yra investintas!

Aš sakyčiau, kad kapitalas kulturoje yra ne plusas (+), kaip mintija gerb. "Draugo" redakcija, bet daugininkas (x). Daugininkas-gi tai jau ne plusas ir ne šis-tas tiktai.

Popežius dovanojo prez. Wilsonui Šv. Petro mozaikinį paveikslą. Garsus artistai (o gal artistas) Vatikano fabrike dirbo beveik visu karės metu ant to paveikslo. Ankstai ir turi didžiausius gabumus — jie nori didesnio atlyginimo, negu paprastieji rankpelniai.

Dvasia gimdo mintis, idėjas, o fizikinės jiegos gyvenime vadovaujas jomis, jas išpildo. "Draugas" atlieka labai gražų kulturos darbą, bet be kapitalo nei šviesos jis nebutų matęs. Šv. Kazimiero Seserų Akademijos tol nebuvo, kol užtenkamai nebuvo pinigo surinkta. Toji Akademija yra kulturos židinys musų išeivijoje...

Žodis "kultura" labai platų ir gilų reiškimą turi. Esama visokios kulturos, kaip štai: kultura materijalė, dvasinė, senovinė, moderniškoji. Yra kultura laukų (agrikultura), girių, paukščių etc. Musų kalbamojoj prasmėj jinai yra žmonių (ne gyvulių!) kultura, kuri apima jų materijalę ir dvasinę pusę. Ta kultura yra dažniausiai supranta subjektyviai sulyg asmens sąmonės. Krikščionis ją supranta savaip, liberalai vėl savaip, socijalistai arba kitokie istai dar kitaip.

"Draugas" tveria krikščioniškąją kulturą, "Lietuva" — liberališkąją, o "Naujienos" — socijalistiškąją. Bet kiekvienos kulturos tveréju visuomet yra patįs žmonės, dažniausia jų vadai...

Del kulturos kokybės seniau ir dabar yra vedami tarp srovių ginčai ir kova savo ryšies. Pavyzdžiui, yra plačiai žinomi, garsųs Kulturkampfo laikai, buvusieji Vokietijoje nuo 1871 iki 1891 metų. Tame Kulturkampfe vienoj pusėj stovėjo valdžia, liberalai ir konservatistų didžiuma; kitoj gi — vyskupai, kunigai ir didesnėji katalikiškosios visuomenės dalis. Prusų valdžia ir Bismarkas buvo Kultrukampfo vadais. Įtekmingesnieji Prusijos konservatistai, kaip minėtasis Bismarkas, Moritz von Blankenburg ir kiti neapkentė Katalikų Bažnyčios kilimo politikoje, kulturoje ir socijaliame gyvenime, bijodamiesi, kad Ji nepaimtų vadovaujančios rolės šalyje, kad neiknaikintų jų protestantizmo. Delto norėjo ją pažaboti smarkiausiomis priemonėmis. Katalikų politiškoji partija Centras ir jo vadas Liudvikas Windthorstas dikčiai pasidarbavo apgynime Kat. Bažnyčios teisių ir tikros, pozityvės krikščionių kulturos Vokietijoje.

Pas lietuvius laikraštijoje ir šiaip visuomenės gyvenime matome principe beveik -tas varžytines. Kiekviena srovė ar partija stengiasi savo kulturą (bent jos supratimą) kitiems įbrukti, kad padarius ją viešpataujančia. Bet faktiškai paims viršų ta kultura ankščiau ar vėliau, kuri vaduosis pozityvizmo dėsniais, kuri turės sveikiausius principus, kuri bus padaras neveidmainingos dvasios ir pacis iš širdies gilumos.

Jeigu kas žmonijos kulturą pilnoje, visapusinėje jos prasmėje supranta kaipo tvarinį paprasto smegenų ir dirksnių naturalio veikimo, kaip spėkos ir medegos jiegų komplikacijos padarą, — tai tokia kultura negalės buti viešpataujanti, nes ji neatitaiko žmogaus prigimčiai, jo augčiausiems troškimams.

Krikščioniškasis žmonių kulturos supratimas yra giliausias ir prasmingiausias kiausiai parodė kelius tikrąjai žmonijos kulturai...

Kaip žmogus turi savyje du elementu: dvasinį ir materijalį, taip lygiai juodu randasi ir tikrojoj žmonių kulturoj. Tada esti gražus rezultatai, kada dvasios ir materijos veikime yra harmonija. Kapitalas arba turtas kulturoje yra jos materijalės pusės išreiškėjas. Jam reikia pripažinti tokią kainą, kokios jis yra vertas. O jo vertė gyvenime yra didelė, ypač dabartinėj žmo-

Lietuviai Amerikoje.

AURORA, ILL.

Auroros lietuvių aukos Lietuvos laisvės reikalams.

Šiame miestelyj yra apie 200 šeimynų ir apie 100 pavienių lietuvių. Tarpe jų randasi gerų katalikų, mylinčių savo gimtinę šalelę, Lietuvą. Bet kaip tarpe kviečių atsiranda ir kukalių, taip ir čia tarp gerų katalikų atsiranda ir tokių, kurie save vadina laisvamaniais arba socijalistais, kuriems nerupi tėvynė, Lietuva. Keli mėnesiai atgal, tulas laisvamanis buvo parašęs į angelskus laikraščius, jog jie protestuoja prieš katalikus, buk katalikai parduoda vokiečiams Lietuvą.

Bet dabar, kada katalikų aukos plaukia iš visų pusių išgavimui savo numylėtai tėvynei laisvės iš po priešų jungo, tai laisvamaniai miega. Žemiau telpantis faktas parodo kaip jiems rupi tėvynė, Lietuva.

Draugija Švento Kazimiero buvo surengus prakalbas nedėlioj, vasario 9 d. ir parkvietė už kalbėtoją, Ig. Sakalauską, kuris labai gražiai papasakojo apie šiandieninį Lietuvos stovį. Bet kaip tik prasidėjo aukų rinkimas, tai laisvamaniai, kurių dauguma ir moterys, dumė per duris iš svetainės, kad net durys užsikimšo ir išeit laukan greitai negalėjo. Nabagai manė, turbut, kad kas iš jų per prievartą atims pinigus. Katalikų nedidelis burelis, pasilikęs svetainėj, gražią auką sudėjo ant tėvynės aukuro. Aukojo sekantieji:

V. Tamkevičia	$60.00
S. Cibulskis	55.00
S. Baltrušaitis	50.00
V. Soris	50.00
P. Gesas	30.00
J. Gesas	30.00
A. Janušauskis	15.00
A. Aleksunas	12.00
J. Zekonis	10.00

Po 5 dol.: N. Petraitis, A. Zekonis, J. Čerbauskis, J. Gostauta, V. Jakucevičia, V. Jakucevičia, J. Petroška, J. Zadeika, G. Sorienė, O. Saliene, A. Baltrušaitienė, A. Jurgelionis, J. Astrauskas, P. Armėnes, A. Stankus, A. Zekonienė 3 dol., J. Cibulskis 2 dol.

Po 1 dol.: S. Mikelionis, P. Vaiciekauskis, U. Vaiciekauskienė, B. Banėvičia, M. Baleziunas, J. Jonikis, S. Dargelis, M. Zekoniukė. Kitos smulkiais. Viso surinkta $401.75.

Už svetainę, plekatus ir kalbėtojo kelionės lėšos $11.75.

Tautos Fondan pasiųsta 390 dolierių.

Bravo Auroros lieutviai katalikai! Pasirodėt tikrais Lietuvos sunais ir dukterimis. Laisva Lietuva per amžius bus jums dėkinga.

Visiems aukotojams ačių.

V. J.

GRAND RAPIDS, MICH.

Lietuvių Inf. Biuras yra padavęs sumanymą, kad kiekvienos kolonijos lietuviai rupintus Lietuvos laisvės reikalais. Dabar yra brangus ir reikalingas tam tikslui. Žinoma, ir musų kolonijos lietuviai tą darbą atliko su prideringema, kaipo tikri Lietuvos tautiečiai, kuriems rupi laisva Lietuva.

Pirmiausiai tas svarbumas atėjo omein Tautos Fondui, kuris visada rupinasi tais reikalais. Kad darbas butų pasekmingas, buvo sušauktas visų vietinių draugijų pirmininkų susirinkimas. Nutarta šaukti viešą susirinkimą 11 d. sausio, 1919 m., Šv. Jurgio draugijos svetainėje. Minėtame susirinkime buvo išrinkta komisija pagaminimui protesto bei rezoliucijos prieš lenkų, vokiečių ir bolševikų norą pavergti Lietuvą. Virš paminėtame laike įvyko viešas susirinkimas, į kurį atsilankė arti poros šimtų žmonių. Nors čia lietuvių priskaitoma gal daugiau trijų tukstančių, bet pasirodo, kad kaikurie Lietuvos reikalais netaip rupinasi, kaip privalėtų.

Susirinkimą atidarė su Amerikos himnu vietinis parapijos choras. Paskui p. V. Jusas, T. F. pirmininkas, paaiškino susirinkimo tikslą, perstydamas p. L. Braškį už kalbėtoją. Kalbėtojas gyvai appiešė Lietuvos reikalus, lenkų bei bolševikų nedorybes, kokias gamina Lietuvos gyvybei.

Po to buvo renkamas susirinkimo vedėjas iš trijų kandidatų, slaptu balsavimu. Didžiumos balsais išrinktas vedėjum p. V. Jusas.

Nors buvo perstatyti trys kandidatai į susirinkimo vedėją, vienok susirinkusieji balsavo už keturis. Dalykas tame. Nelaimingieji musų smailiai neturėjo savo kandidato, o smailas visgi neišlaikys neišsikišęs. Ant kelių balsavimo lapelių rasta štai kokie parašai: "Aš esu bolševikas, buk ir tu tokiuo". Panašių bendraminčių net penkioliką atsirado. Labai apgailėtina, kad ta žydiškoji - bolševikiškoji praktikuojama teorija jau yra pasėta kaikurių brolių lietuvių širdyse. Visgi toks viešas išsikišimas lietuviškų bolševikų, aiškiai parodė kiek mes jų šioje kolonijoje turime. Gal galėtų ir daugiau jų išsivystyti iš bezdžionių, kad net tas valdžios surėdymas. Plaukuotos giminės gaivalams tarp civilizuoto pasaulio nėra vietos. Matyt visas pasaulis pažįsta tuos sutvėrimus ir jų svajojamą "rojų".

Iš pirmininkų susirinkimo išrinktos rezoliucijos paguminimui komisijos, p-lė M. Šlapikauskiutė, kaipo raštininkė, pakviesta perskaityti pagmintą protestą ir rezoliuciją. Tekstai protesto ir rezoliucijos perskaityta angliškai ir lieutviškai. Čia paduodu ištisą protestą ir rezoliuciją, kurios buvo priimtos viešame susirinkime, remtą ant teisybės, laisvės ir liuosybės principų ir ant geros valios visų tautų; ir

Kadangi Lietuvos tauta, išsinerdama iš tik-ką pasibaigusios karės baisenybių, pageidauja visokios liuosybės, laisvės, kaipo neapeinamos išlygos savo ramiam siekimui prie laimės ir naturaliam vystymuisi savo tautinio gyvenimo po amžių skriaudų, iškentėtų nuo lenkų, teutonų ir rusų imperijalizmo; ir

Kadangi valandoje pilnos pergalės amerikoniškos demokratijos idealų, Lietuva vėl yra statoma pavojun iš vienos pusės atbundančio lenkų imperijalizmo, grąsinančio įsiveržti Lietuvos žemesna ir užimti Vilnių, Lietuvos sostinę, o iš kitos pusės rusiškų bolševikų pulkai todel:

Lai buna nutarta, kad Suvienytų Valstijų valdžia butų, ir šiuomi yra prašoma, apžaboti imperijalistiškas lenkų ambicijas ir apsaugoti Lietuvos žmones nuo svetimtautiško jungo;

Lai buna nutarta, kad šitas protestas butų pasiųstas Michigano valstijos senatoriams: Wm. Alden Smith ir Chas. E. Townsend".

Rezoliucija skamba sekančiai:

"Grand Rapids lietuviai, šiame susirinkime, 11 d. sausio, 1919 m., delei visų Amerikos lietuvių, pilniausioje palaikomybėje bei kooperacijoje sutrinimui įgimtos liuosybės priešų, jusų apšaukimai, palaikanti tiesas pačią žmonių determinaciją bei reikalingumą įsteigimui liuosybės, vienybės ir neprigulmingo, Lietuvos, pripildė jausmais ir pasirįžimais musų širdis atgavimui savąjį vairą ir kraują, idant pasaulio žmonės galėtų linksmintis, kaip mes, amerikiečiai, tautiškos liuosybės palaimomis linksminamės; ir

Kadangi Amerikos lietuviai savuoju obalsiu parodė pasišventimą bei ištikimybę Valdytojaus palaikymui nelaimėje prakilnios teisybės musų tautos delei prigimtos liuosybės; ir

Kadangi lietuviai, kaipo mylintieji liuosybę, yra gyviausio principo aprupinti pačios žmonių determinacijos, kaip nuskirta per musų gerb. prezidentą W. Wilsoną; tat

Dabar lai buna išrišta, jog Grand Rapids'o lietuviai, susirinkę atnaujina savo prižadą parėmti valdytoją pilnoje išgalėje savo jiegomis ir žmonių susirinkimu.

Ir tokiu budu mes kreipiamės prie Jusų meldimu: vartokit prakilnius jusų ofisus sugrąžinimui liuosos ir neprigulmingos Lietuvos.

Lai buna išrišta ir toliau, kad šios rezoliucijos butų pasiųstos William Alden Smith ir Charles E. Townsend, senatoriams iš Michigan'o valstijos, kurių prisiegoje savomis rankomis bei antspaudomis pažymėjo šią 11 dieną sausio, 1919 m.

Šios rezoliucijos buvo priimtos susirinkime, viešu balsavimu. Tik, žinoma, musų smailieji negalėjo išsilaikyti savo kailyje.

Nepaisant tautos šašų protestų, rezoliucijos priimtos ir pasiustos Michigan'o valstijos senatoriams per Liet. Inf. Biurą, Washington'e, D. C.

Susirinkimas uždarytas Lie-

DETROIT, MICH.

Juokų vakaras.

Subatoje, 1 d. vasario buvo sulošta dviejų aktų komedija: "Kas Bailys". Artistai minėto veikalėlio buvo šie: Kazys Gramozda — K. Krištopaitis, Aldona, jo meilužė — p-lė K. Lugauskaitė, Šnibždukas, vagis — A. Petkevičius. Minėti artistai savo užduotis atliko gerai, labiausiai K. Krištupaitis, kuris pridirbo labai daug juokų. Vienu žodžiu sakant, jis juokingose rolėse gal vienas iš gebiausių artistų yra.

Paskui L. Vyčių choras sudainavo keletą gražių dainelių, po vadovyste p. A. Aleksio. Po programui buvo šokiai ir žaislės.

Genys.

Paieškau pusseserių: Onos, Marės, Elzbietos Anelės ir pusbrolio Tamošiaus Kvietkauskų. Jie pacina iš Vilniaus gub, Trakų pav., Merkinės parap., Taručionių kaimo. Jie paliko mane 12 metų Lietuvoj norėčiau su jais susirašinėti malonėkite atsišaukti sekančiu adresu:

Miss Roz. Kvietkauskiutė
546 Morton Ave. E. Hammond, Ind.

Parsiduoda namas greit ir pigiai ant 2 pagyvenimų ir iš priešakio štoras. Pardavimo priežastis, turiu 2 namus ir biznį, tai negaliu apsidirbti. Atsišaukite šiuo adresu:

Ona Tamoliunienė,
1443 So. 49 Ave.,
Cicero, Ill.

SERGĖKITE SAVO AKIS.

Smetonos geral pritaikinti akiniai bus palengvinimu del Jusų akių. Kuomet tu kenti nuo galvos skaudėjimo, kuomet raidės liejasi į kruvą, kuomet skaitai ar siuvi ar rašai, tai tuomet yra ženklas, kad reikia Jums akinių. Mano 15 metų patyrimas priduos Jums geriausią patarnavimą už prieinamą kainą net taip žemai net iki $1.00.

JOHN SMETANA
Akių Specijalistas
1801 S. Ashland Av. Chicago
Egzaminas sutelkiamas dykai.
Kampas 18-tos gatvės.
3-čios lubos virš Platt'o aptiekos.
Kambaris 14, 15, 16, 17 ir 18
Tėmykite į mano parašą.
Valandos: nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakare. Nedėlioj nuo 9 val. ryto iki 12 valandai dienę.

Telefonas Pullman 60
DR. W. A. MAJOR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 11719 Michigan Ave.
Adynos 8:30 iki 9 ikryto — 1 iki 2 po pietų ir 6:30 iki 8:30 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 11 ikryto.

Dr. M. T. Strikol
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1758 W. 47th St., Chicago, Ill.
Ofiso Telefonas Boulevard 160

JOSEPH C. WOLON
Lietuvis Advokatas
29 SO. LA SALLE STREET
Gyvenimo Tel. Humboldt 97
Vakarais 3911 W. 22nd Street
Tel. Rockwell 6999
CHICAGO, ILL.

Tel. Drover 7043
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutarimą
Nedėliomis pagal sutarimą
6712 SO. ASHLAND AVENUE
arti 67-tos Gatvės.

ALEX. MASALSKIS
GRABORIUS

Lietuvis graborius. Atlieka visokias laidotuves kopigiausiai. Turiu savo karabonus ir automobilius.
Taipgi didesnę dalį grabų patys dirbame
3307 AUBURN AVE.
Telephonas Drover 4180

Resid. 933 So. Ashland Blv. Chicago
Telefonas Haymarket 2546
DR. A. A. ROTH,
Rusas gydytojas ir chirurgas
Specijalistas Moterišką, Vyrišką Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 2354 So. Halsted St., Chicago
Telefonas Drover 9693
VALANDOS: 10—11 ryto 2—4 po pietų 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 d.

Dr. M. Stupnicki
3109 So Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas Yards 5032.
Valandos:—8 iki 11 iš ryto; 2 po pietų iki 8 vak. Nedėliomis nuo 9 iki 8 val. vakare.

Dr. G. M. GLASER
PRAKTIKUOJA 26 METAI
Gyvenimas ir ofisas
3149 So. Morgan St., Kerte 32 St.
CHICAGO, ILL.
Specijalistas
Moterišką, Vyrišką ir Vaikų
Taipgi Chroniškų Ligų
OFISO VALANDOS
Iki 9 ryto, nuo 12 iki 3 po piet ir nuo 7 iki 8:30 vak. Nedėliomis vakarais ofisas uždarytas
Telefonas Yards 657.

Dr. A. K. RUTKAUSKAS
Telefonas McKinley 3764
GYDO VISOKIAS LIGAS
3457 South Western Boulevard
Kampas W. 35-tos gatvės

Mokykis Kirpimo ir Designing Vyrišką ir Moterišką Apedėlių
Musų sistema ir ypatiškas mokinimas padrys jus žinovu į trumpą laiką.
Mes turime didžiausius ir gerausius kirpimo-designing ir siuvimo skyrius, kur mes sutelkiame geriausią patyrimą, kuomet jus mokystitės
Elektra varomos mašinos musų siuvimo skyriuose.
Jus esate užkviečiami atsilankyti ir pamatyti musų mokyklą bile laiku — dieną ir vakarais ir gauti specijališkai pigią kainą.
Petrenos daromos pagal Jusų mėrą — bile stalės arba dydžio, ir bile amdų kaygos.
MASTER DESIGNING SCHOOL
J. F. Kramicka, Pirmininkas
116 N. La Salle gat., prieš City Hall
Atsišaukit ant 4-to augšto

Dr. A. R. Blumenthal D. O.
AKIŲ SPECIJALISTAS
Patarimas Dykai
Ofiso valandos: nuo 9 iš ryto iki 9 val. vakare. Nedėliomis 9 iki 12
4649 S. Ashland Ave. kamp. 47 St.
Telefonas Yards 4817
Telefonas Boulevard 6485

DR. LEO AWOTIN
Gydytojas, Chirurgas, Akušeris
1920 So. Halsted St., Chicago.
Kalba lietuviškai, latviškai ir rusiškai.
Valandos: 10—12 ryta; 6—8 vakare. Tel. Canal 4367

DR. M. HERZMAN
ISBUSPOS
Gerai lietuviams žinomas per 20 metų kaipo patyręs gydytojas, chirurgas ir AKUŠERIS.
Ofisas ir Kahnenstrasse [illegible]

CHICAGOJE.

KATALIKIŠKOS ŠVENTĖS.

Pirmadienis, vasario 17 d. Šv. Silvinas.

Antradienis, vasario 18 d. Šv. Simeonas.

PERŽIURINĖJA LEDAUNES SU MAISTU.

Chicagos sveikatingumo komisijonierius su miesto tarybos sveikatingumo reikalų komitetu aną dieną aplankė ledaunes Illinois Cold Storage Co., stock yarduose. Tose ledaunėse sukrauta išteklius mėsos ir kitokio maisto.

Tai esąs tyrinėjimas, surištas su maisto branguma, kokia šiandie tiesiog nepakenčiama.

Tos kompanijos leidaunėse, kurios didžiumoje priklauso gyvulių skerdyklų kompanijai Swift & Co., tyrinėtojai atrado:

Mėsos 16,210,298 svarus; paukštienos 2,586,716 sv.; sviesto 762,339 sv.; sušaldintų kiaušinių 118,717 tuzinų.

Hammond Company sandelyj (taippat ledaunėse) rado: Mėsos 17,399, 224 sv.; paukštienos 146,482 sv.; sviesto 2,941 sv.; sušaldintų kiaušinių 4,620 tuzinų.

Be to atrasta dar visos eilės ir kitokios mėsos.

Tomis dienomis tie "investigatoriai" aplankysią dar ir kitas ledaunes.

Ką turi bendra šitas "tyrinėjimas" su maisto branguma, tai, turbut, gali but žinoma tik vieniems tyrinėtojams.

Knomet maistas pabrangsta, knomet trustai ima nežmoniškai išnaudoti žmones, tuomet visokie komitetai ir komisijos imasi tardymų, tyrinėjimų, grumoja išnaudotojams.

Bet kiek palaukus tie visi veikimai pasibaigia niekais ir darbo žmonėms pragyvenimas nepalengvinamas.

MIESTO TARYBOS KOMITETAS SUTIKO SU BIUDŽETO SUSIAURINIMU.

Chicagos tarybos finansinis komitetas priėmė piliečių organizacijų pasiulymą, kad miesto biudžetas, suvirš 35 milijonai dol., butų susiaurintas suvirš 7-niais milijonais dol.

Tad komitetas sutiko, kad iš biudžeto prašalinti pažymėtas išlaidas, be kurių tikrai galima apsieiti, kuomet iš niekur negalima gauti pinigų.

Be to komitetas sutiko padidinti taksas nuo $1.10 ligi $2.00, bet ne ligi $2.85, kaip pirmiau buvo manoma.

Su tokiuo prieinamu taksų padidinimu sutinka ir piliečių organizacijos. Tad gal ir p legislatura tam bus prielanki.

Bet susiaurinus biudžetą, miesto darbininkai negaus užmokesčių padidinimo. O jak tik tam vienam reikalui biudžete buvo padėta suvirš pustrečio milijono dolierių.

KOMERCIJOS ASOCIJACIJA STOVI UŽ DEPORTAVIMĄ.

Chicagos komercijos asocijacijos pildomasis komitetas padarė rezoliuciją, kad visi neištikimieji svetimšalini, kurie čia kenkia šalies reikalams, butų deportuojami iš Amerikos. Ir ateityje tokiems [illegible] turėtų but uždraustas šios šalin atkeliavimas.

"SUBANKRUTYSIANTI" GATVEKARIŲ KOMPANIJA.

State Public Utilities komisija vis dar perklausinėja advokatų ir findininkų reikale gatvekarių kompanijos, kuriai norisi dabartinę 5 centų mokestį už važinėjimą pamainyti 7 centais.

Kompanijos šalininkai ir advokatai spiriasi, kad komisija kuoveikiausi pripažintų didesnę mokestį, nes, girdi, be to kompanija turėsianti "bankrutyti".

Tečiau nelengva įkalbėti sveikam žmogui ligą. Komisija atkreipia daug domos ir į miesto advokatų argumentus.

Miesto advokatai nebe pamato tvirtina, kad karė pasibaigė, kad šiandie vis daugiau žmonių ima važinėti gatvekariais, tad ir kompanija daugiau pelnijasi. Todel mokesties pakėlimas nereikalingas.

Tyrinėjimai tęsiami.

SUARESTUOTAS ITALAS "BANKININKAS".

Italų kolionijoje, Chicagoje, aną dieną suareštuotas italas privatinės bankos savininkas John Regina.

Jis suareštuotas reikalaujant jo depozitoriams, kurių 20 tukstančių dol. nežinia kur prašvilpė "bankininkas."

Pasakojoma, jog suareštuoto "bankininko" moteris turinti turtingą brolį Italijoje. Tad jinai tam savo broliui pasiunčiusi kablegramą, prašydama tuojaus prisiųsti 20,000 dol., kad juos išdalinti depozitoriams ir tuo budu palinosnoti savo vyrą iš kalėjimo.

Nežinia kiek tame yra teisybės ir kiek prasimanymo.

APIPLĖSĖ ŽMOGELĮ.

George Garsof, mašinistas, gyvenantis po num. 1546 Cleybourn ave., pranešė policijai, jogei jis apiplėštas. Paimta nuo jo $1,220.

Tuos pinigus Garsof išėmė iš vienos bankos ir nešėsi kiton bankon padėti. Tas buvo dienos metu. Jam einant su pinigais užpuolė jį du plėšiku ir atėmė pinigus.

Garsof pasakė policijai, jog jo moteris mirusi pirm kokių šešių mėnesių. Vokietijoje jis turįs penkis savo vaikus. Ir visu karės metu negavęs nuo anų jokios žinios.

REIKALINGA PRIEGLAUDA KAREIVIAMS.

Centralinio karės departamento naujas komendantas, majoras generolas Wood, andai Chicagos gatvėse sutikęs kareivių be rankų ir kojų ir tie kareiviai neturį nei prieglaudos, nei jokio užsiėmimo.

Paliuosnoti jie iš karinomenės be jokios pragyvenimui apsraudos.

Tokiems ligustiems kareiviams yra reikalinga prieglauda, užlaikymas, kol jie gaus kokį nors užsiėmimą.

Gen. Wood tarėsi tuo tikslu su vietos Knights of Columbus ir Raudonojo Kryžiaus viršininkais. Šitie pasižadėję veikti. Gal prie to prisidės ir pati vyriausybė.

— Londonas, vas. 16.—Vokiečių [illegible] pirmininku išrinktas centristas (katalikas) K. Fehrenbach.

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ KOLONIJŲ.

KATALIKŲ VIENYBĖ.

Katalikų Vienybės Centras turi tris organizatorius. Jais yra: Stan. Jucevičia, 1733 So. Sring St., Jonas Kastėnas, 914 W. 18th Place A. Stulginskas, 715 W. 19th Place, Chicago, Ill. Kur reikia prakalbininkų organizavime Katalikų Vienybės skyriaus, arba jo sustiprinimui, tai malonėkite kreipties prie šių organizatorių, o jie nuolankiai patarnaus.

Kat. Vienybės Raštynė.

SVARBU L. VYČIŲ CHICAGOS APSKRIČIO KUOPOMS.

L. Vyčių kuopų raštininkai, norėdami pasiimti tikietų pardavimui del vakaro, kuris įvyks kovo 23 d., š. m., tegul jų reikalauja po žemiaus paminėtu antrašu. Geistina, kad kuopos taip sutvarkytų, kad vietoj tikietų sugrąžintų pinigus, ir, kad kiekvienas narys - vytis pasiimtų vieną sau ir vieną parduoti, ty., kad raštininkas pareikalautų dusyk tiek tikietų, kiek kuopoje yra narių. Bet, susimildami, neimkite daugiau, kaip kad galite parduoti, nes pasidarys baisus mišinys. Darbuokimės išvien, o pamatysime, kaip puikiai mums nusiseks.

Tikietų kainos sekančios: *Main Floor*—$1.50, $1.00 ir 75.: *Mezzanine Box* (ty., kur galima rukyti) — $1.00; *Promenade Box* (ty., kur galima tarp aktų pasivaikštinėti) — $1.50; *Balcony* — 75c. ir 50c.; *Balcony Box* — 50c.

A. F. Augustinas,
717 W. 19th Pl.,
Chicago, Ill.

IŠ DIEVO APVEIZDOS PARAPIJOS.

Vieša padėka.

Labdaringos Sąjungos 4 kuopa šiuomi, vardu našlaičių, išreiškin padėką draugijoms Šv. Petro ir Povylo ir Šv. Pranciškaus, kurios pelną nuo surengto vakaro įteikė Labd. Sąjungos 4 kuopai. Lab. Sąj. 4 kuopa priėmus 48 dol. 52c. išreiškė širdingą padėka rankų plojimu ir vardu našlaičių vėlijo toms draugijos gerfausios kloties.

Geistina butų, kad ir kitos draugijas paimtų pavyzdį nuo tųdviejų draugijų ir prisidėtų prie padidinimo Lab. Sąjungos iždo.

Spieskimės visi ir visos po Labdaringąja Sąjunga, dėkime pamatą ir statykime našlaičiams prieglaudos namą.

St. Jucevičius.

IŠ DIEVO APVEIZDOS PARAPIJOS.

Vasario 3 d. Lab. Sąjungos 4 kuopa laikė mėnesinį susirinkimą Dievo Apveizdos parapijos svetainėje. Susirinkiman atsilankė skaitlingas burys narių. Taip-gi prisirašė apie 15 naujų. Žiurint į tokį kuopos augimą net smagų darėsi. Išgirdę aštuoniolikiečiai, kad ateinančiam pavasaryj žadama pradėti statyti prieglaudos namas, visi pradėjo spiesties su mintimis, kad kuosparčiausiai varyti tą darbą pirmyn. Kiekvienas narys į sekantį susirinkimą žadėjo atsivesti dar po vieną naują narį. [illegible] ir galybė.

Šiame susirinkime į kuopos iždą įplaukė:

Mėnesinių mokesčių 17 dol. 70c.

Dr-jos Šv. Petro ir Povylo ir Šv. Pranciškaus nuo vakaro pelnas 48 dol. 52c.

Garbės nariai sumokėjo 122 dol. 50c.

Viso 206 dol. 72c.

Kas gali sakyti, kad Labd. Sąjungas 4 kuopa snaudžia, nesidarbuoja? Šis susirinkimas parodė, kad Lab. Sąj. 4 kp. netik darbuojasi, bet ir auga narių skaitliumi.

Tat vėlijame ketvirtai kuopai ir toliau darbuotis be nuilsimo.

L. S. 4 kp. valdyba.

CICERO, ILL.

L. D. S. Veikimas.

Norints Liet. Darbininkų Sąjungos 49-ta kuopa yra dar jaunutė, bet veikime atsižymėjus. Prie jos priklauso smarkiausi kolonijos veikėjai.

Panedėlyje, vas. 10 d. Šv. Antano par. svetainėje ji laikė savo mėnesinį susirinkimą. Susirinko vidutiniškas burelis narių ,bet visi veikliausieji, užtai daug buvo svarstyta.

Raportų išklausyta daugybės. Svarbiausia, tai buvo apie stovį Darbininkų Užeigos, kuri randasi po numeriu 1447 So. 50th Ave. Pasirodė, kad jos stovis geręja. Ateitis vis šviesesnė. Paantrinta surengti vakarą tos užeigos naudai. Tikimasi, kad visi parems.

Nutarė laikyti kas mėnesį, apart mėnesinio, susirinkimus, laike kurių bus diskusuojama apie įvairius šių dienų klausimus.

Visokių kitų dalykų svarstyta. Bet jie ne visiems taip svarbus yra. Reikėtų kiekvienam priklausyti prie šios Sąjungos ir bendrai tuomet rupintis tautos ir savo klausimais.

Pr.

PRANEŠIMAS

Braddock, Pa. gyventojams

Nuo 10 d. sausio šių metų įgaliojame p. MOT. VITARTĄ, bučerių (937 Washington Ave.), rinkti prenumeratas, pardavinėti pc [illegible] pavienius "Drango" numerius ir abelnai atstovauti "Drango" reikalus. Svarbiausia del jus, tai tas, kad p. [illegible]

Nusipirk Naują Knygą

"Marijos Mėnuo"

arba

APMĄSTYMAI KIEKVIENAI MĖNESIO DIENAI

apie

MARIJOS GYVENIMĄ, DORYBES IR GARBĘ.

Surinko kun. M. I. D—as.

Kaina tiktai 50 centų

Užsakymus su pinigais adresuokite:

SACRED HEART RECTORY,

P. O. Box 73,

SIVER CREEK, PA.

POVYLAS E. KRAULEIDIS
Pirmas Lietuvis Graduotas
WET WASH LAUNDRY
4349 So. Hermitage Ave.
Inkorporuota Gruodžio 17, 1914.

Turint mažai kapitalo pirmi metai buvo labai sunkus, norint gerai išaiškinti kas yra "Wet Wash" ir kaip drapanos yra plaunamos su mašinomis. Pirmiausia mes drapanas gražiai išplauname paskui išviriname paskui lazurkuojame ir sausai išgręžę pristatome jums tiesiai į namus. Tas viskas yra atliekama su mašinomis kurios sunkų darbą atlieka už labai mažą užmokestį. Mano dirbtuvė yra daug geriau įtaisyta negu valdžios kad yra įsakyta. Mašinų yra visa eilė su kuriomis galima gerai ir greitai darbą atlikti.

Musų systema drapanų plovimu yra labai gera ir užtat mes nekuomet nesumaišome nei nepametame drapanų, nes kiekviena belizna yra asabnei plaunama.

Meldžiu kostumerių neužlaikyti draiverį ilgai, kaip tik atveža čistas drapanas tuojaus užmokėti pinigus taip kad draiveris į 1 minutą galėtų atlikęs tuojaus važinoti, o tuomi padėsite mums. Jis važinėja po visą South Sidę. Norint paduoti, duokite mums žinią, tuojaus draiveris atvažiuos ir paims drapanas, o paskui sugrąžins jums atgalios jau čistas. Reikėtų jums atmesti visas kitas laundry's, o remti savo lietuvišką laundry, kur jusų darbas bus atliktas kuopuikiausia ir pigiaus, negu pas svetimtaučius.

Krauledzy Laundry Co.,
4349 So. Hermitage Ave.,
Chicago, Ill.
Telefonas Yards 5635

TAUTOS FONDO VALDYBOS ADRESAI.

Pirm. Kun. K. Urbonavičius,
20 Webster St.,
Brockton, Mass.

Vice-pir. p-lė B. Vaškevičiutė,
71 Warwick St.,
Newark, N. J.

Vice-pirm. J. Rickis,
583 Hudson Ave.,
Rochester, N. Y.

Sekret. L. Šimutis,
456 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

Iždininkas B. Vaišnoras,
1514 Carson St.,
Pittsburgh, Pa.

Iždo globėjas Kun. F. Kemėšis

Iždo globėjas J. [illegible]

Wilson's
Nut Margarine

Taip Gera Kaip Geriausias Sviestas—ir Kainuoja Mažiausia—Pamėginkite

JUS visuomet galite turėti gerą sviestą ant savo duonos jeigu pirksite Wilson's Nut Margarine.

Yra grynas riešutinis sviestas. *Neturi savyje nei jokios gyvulio riebumos.* Jis yra padirbtas iš aliejaus, baltos mėsos cocoanuts ir kitų *daržovių*, kurios sumaišytos su gryna smetona ir pienu.

Turi puikų skonį, geriausios rųšies sviestas ir lygiai visus užganėdina—už daug mažesnę kainą.

Ir atsiminkite—kad galite vartoti del virimo, kepimo ir taippat del valgymo.

Įpraskite pirkti WILSON grynų maisto produktų. Jie yra geri ir visuomet Jus užganėdins. Paklauskite savo grocerninko apie juos. Paprašykite jo, kad parvežtų jums jeigu jis neturi savo stocke.

"This mark WILSON & CO your guarantee"
CHICAGO

THE WILSON LABEL PROTECTS YOUR TABLE

'TAUTIEČIAI!

Šiuomi pranešu gerbiamiems, kad apie Gruodžio-Dec. 15 d. atidaru MOTERISKŲ DRAPANŲ DIRBTUVĘ dirbame siutus, kotus, dreses ir sijonus moterims merginoms ir mergaitėms ir be skirtumo dirbame nuo didžiausių iki mažiausių drapanų taipgi senas drapanas valome, kvarbuojame, taisome ir prosiname tad, gerbiami tautiečiai, reikalui esant, širdingai kviečiu atsilankyti pas mane, o busite užganėdinti.

M. POVILAITIS.
1730 So. Union Ave., Kampas 17-tos Gatvės Chicago, Ill.

PUSPADŽIAMS SKURA.

Mes siulome geriausio artuolo skuros padams šmotelius nuo 20c iki 35c už porą, geriausio artuolo skurelos nuo 70c iki $1.00 už svarą, viela, ylos, gumistai apsocai, pinkstukai, apsocams petlės, gumkai ir kitokios reikalingos tulės už labai žemas kainas, atsilankite ir persitikrinkite.

Leather & Finding Store
K. Kaplan & Sons
4608 So. Ashland Ave.
Telefonas Yards 3404

V. W. RUTKAUSKAS,
ADVOKATAS
Veda Bilas Visuose Teismuose
Ofisas Didžiausioj:
69 W. WASHINGTON STREET
Kambario 602
Tel. Central 5475
Ofisas ant Bridgeporto
3252 SO. MORGAN STREET
Tel. Yards 750
Gyvenimas, 812 W. 32nd St.
Tel. Yards 4681

ANTANO RADZEVIČIAUS
VARGONU KOMPANIJA

Dirbėjai ir statytojai

Elektriškų, Tubular-Pneumatšikų *ir* Mechaniškų

VARGONŲ

DEL

Bažnyčių, Teatrų ir Rezidencijų

Taip-gi taisom, derinam ir perdirbam vargonus. Dedam elektros motorus ir viską darbą reikalingą prie vargonų. Dirbtuvė aprupinta naujausiomis ir geriausiomis mašinomis ir specialistais dar-[illegible]